

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 15. aprila 2021 *

„Predhodno odločanje – Kmetijstvo – Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) – Uredba (ES) št. 1698/2005 – Uredba (EU) št. 65/2011 – Člen 16(5), tretji odstavek – Uredba (ES) št. 73/2009 – Člena 4 in 6 – Uredba (ES) št. 1122/2009 – Podpora za razvoj podeželja – Kmetijsko okoljska plačila – Pomoč za ohranjanje biotske raznovrstnosti travnikov – Nespoštovanje pogojev za dodelitev teh plačil – Prezgodnja košnja – Znižanje in izključitev teh plačil – Obvezni standardi – Predpisane zahteve ravnanja – Minimalne zahteve za dobre kmetijske in okoljske pogoje – Obveznosti, ki presegajo obvezne standarde, minimalne zahteve in druge ustrezne obvezne zahteve, ki jih določa nacionalna zakonodaja“

V zadevi C-736/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Augstākā tiesa (Senāts) (vrhovno sodišče, Latvija) z odločbo z dne 30. septembra 2019, ki je na Sodišče prispela 7. oktobra 2019, v postopku

ZS „Plaukti“,

ob udeležbi

Lauku atbalsta dienests,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi L. Bay Larsen (poročevalec), predsednik senata, C. Toader, sodnica, in M. Safjan, sodnik,
generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za latvijsko vlado sprva L. Juškeviča, V. Soņeca in K. Pommere, nato K. Pommere, agentke
- za Evropsko komisijo M. Kaduczak in A. Sauka, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: latvijščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 16(5), tretji pododstavek, in člena 18(1)(a) Uredbe Komisije (EU) št. 65/2011 z dne 27. januarja 2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 glede izvajanja kontrolnih postopkov in navzkrižne skladnosti v zvezi z ukrepi podpore za razvoj podeželja (UL 2011, L 25, str. 8, in popravek v UL 2011, L 201, str. 20), člena 39(3) Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL 2005, L 277, str. 1) in členov 4 in 6 Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 z dne 19. januarja 2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete, spremembi uredb (ES) št. 1290/2005, (ES) št. 247/2006, (ES) št. 378/2007 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1782/2003 (UL 2009, L 30, str. 16).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med ZS „Plaukti“ (v nadaljevanju: Plaukti), kmetijskim gospodarstvom s sedežem v Latviji, in Lauku atbalsta dienests (služba za podporo podeželju, Latvija) glede zavrnitve slednje, da izplača pomoč za ohranjanje biotske raznovrstnosti travnikov (v nadaljevanju: pomoč za ohranjanje biotske raznovrstnosti travnikov).

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba št. 1698/2005

- 3 V uvodni izjavi 35 Uredbe št. 1698/2005 je bilo navedeno:

„Kmetijsko okoljska plačila morajo še naprej imeti vidno vlogo pri podpiranju trajnostnega razvoja podeželskih območij in pri odzivanju na povečano povpraševanje družbe po okoljskih storitvah. Še naprej morajo spodbujati kmete in druge upravljavce zemljišč, da služijo družbi kot celoti z uvajanjem oziroma nadaljnjo uporabo metod kmetijske proizvodnje, ki so združljive z varstvom in izboljšanjem okolja, krajine in njenih značilnosti, naravnih virov, tal in genetske raznovrstnosti. [...]“

- 4 Člen 36 te uredbe spada pod njen naslov IV, poglavje I, oddelek 2, os 2, ki je naslovljen „Izboljšanje okolja in podeželja“. Ta člen je določal:

„Pomoč iz tega oddelka se nanaša na:

- (a) ukrepe, ki so namenjeni trajnostni rabi kmetijskih zemljišč in vključujejo:

[...]

(iv) kmetijsko okoljska plačila;

[...]“

- 5 Člen 39, od (1) do (3), navedene uredbe je določal:

„1. Države članice v skladu s svojimi posebnimi potrebami na svojem območju zagotovijo možnost pridobitve pomoči iz člena 36(a)(iv).

2. Kmetijsko okoljska plačila in plačila za dobro počutje živali se dodelijo kmetom, ki prostovoljno prevzamejo izpolnjevanje teh obveznosti. [...]“

3. Kmetijsko okoljska plačila se nanašajo samo na tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene na podlagi členov 4 in 5 Uredbe [Sveta (ES) št. 1782/2003 z dne 29. septembra 2003 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete in spremembi Uredb (EGS) št. 2019/93, (ES) št. 1452/2001, (ES) št. 1453/2001, (ES) št. 1454/2001, (ES) 1868/94, (ES) št. 1251/1999, (ES) št. 1254/1999, (ES) št. 1673/2000, (EGS) št. 2358/71 ter (ES) št. 2529/2001 (UL 2005, L 277, str. 1) ter Prilog III in IV te uredbe, kakor tudi minimalne zahteve za uporabo gnojil in sredstev za varstvo rastlin ter drugih ustreznih obveznih zahtev, ki so določene v nacionalni zakonodaji in se opredelijo v programu.

Te obveznosti se praviloma prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Kadar je to potrebno in upravičeno, se za posebne vrste obveznosti določi daljše obdobje v skladu s postopkom iz člena 90(2).“

Uredba št. 65/2011

6 Člen 6(2) Uredbe št. 65/2011 je določal:

„Za namene tega naslova se uporabljajo naslednje opredelitve:

(a) ‚ukrep v zvezi s površino‘ pomeni ukrepe ali podukrepe, za katere pomoč temelji na velikosti prijavljene površine;

[...]

(c) ‚ugotovljena površina‘ pomeni površino parcel ali enot rabe, za katere se zahteva pomoč, kot je opredeljena v skladu s členom 11 in členom 15(2), (3) in (4) te uredbe;

[...]“

7 Člen 16 te uredbe, naslovljen „Znižanja in izključitve v zvezi z velikostjo površine“, je v odstavku 2, odstavku 3, prvi in drugi pododstavek, in odstavku 5, prvi, drugi in tretji pododstavek, določal:

„2. Za namene tega člena se površine, ki jih je prijavil upravičenec in za katere prejme isto stopnjo pomoči v okviru določenega ukrepa v zvezi s površino, štejejo za eno skupino posevkov. [...]

3. Če je ugotovljena površina za skupino kmetijskih rastlin večja od prijavljene v zahtevku za plačilo, se za izračun zneska pomoči uporablja prijavljena površina.

Če površina, ki je prijavljena v zahtevku za plačilo, presega površino, ugotovljeno za zadevno skupino posevkov, se pomoč izračuna na podlagi površine, ugotovljene za zadevno skupino posevkov. [...]

[...]

5. V primeru iz drugega pododstavka odstavka 3 se pomoč izračuna na podlagi ugotovljene površine, zmanjšane za dvakratno ugotovljeno razliko, če je ta razlika večja od 3 % ali dveh hektarov, vendar ne večja od 20 % ugotovljene površine.

Če je razlika več kakor 20 % ugotovljene površine, se za zadevno skupino posevkov ne dodeli nobena pomoč.

Če je razlika večja od 50 %, upravičenec prav tako ne prejme pomoči v znesku, ki ustreza razliki med površino, prijavljeno v zahtevku za plačilo, in ugotovljeno površino.“

8 Člen 18(1)(a) navedene uredbe je določal:

„1. Zahtevana pomoč se zniža ali zavrne, če niso izpolnjene naslednje obveznosti in upoštevana naslednja merila:

(a) pri ukrepih iz člena 36(a)(iv) in (v) ter (b)(v) Uredbe (ES) št. 1698/2005 zadevni obvezni standardi in minimalne zahteve za uporabo gnojil in sredstev za zaščito rastlin, druge ustrezne minimalne zahteve, kot so navedene v členu 39(3), členu 40(2) in členu 47(1) Uredbe (ES) [št. 1698/2005], ter obveznosti, ki presegajo te standarde in zahteve, ali“

9 Člen 22 te uredbe je določal:

„Če se uporabi več znižanj, se uporabijo po naslednjem vrstnem redu:

– najprej v skladu s členom 16(5) in (6) ter s členom 17(4) in (5) te uredbe,

– nato v skladu s členom 18 te uredbe,

[...]“

Uredba št. 73/2009

10 Člen 4(1) Uredbe št. 73/2009 je določal:

„Kmet, ki prejema neposredna plačila, izpolnjuje predpisane zahteve ravnanja iz Priloge II ter dobre kmetijske in okoljske pogoje iz člena 6.

Obveznosti iz prvega pododstavka se uporabljajo le, kolikor se nanašajo na kmetijsko dejavnost kmeta ali kmetijsko površino kmetijskega gospodarstva.“

11 Člen 6(1) te uredbe je določal:

„Države članice zagotovijo, da se vsa kmetijska zemljišča, zlasti zemljišča, ki se ne uporabljajo več za proizvodne namene, obdelujejo v skladu z dobrimi kmetijskimi in okoljskimi pogoji. Države članice na nacionalni ali regionalni ravni določijo minimalne zahteve za dobre kmetijske in okoljske pogoje na podlagi okvira iz Priloge III, ob upoštevanju posebnih značilnosti zadevnih območij, vključno s stanjem prsti in podnebnimi razmerami, obstoječimi sistemi kmetovanja, rabo zemljišč, kolobarjenjem, načini kmetovanja in strukturami kmetijskih gospodarstev. Države članice ne smejo določiti minimalnih zahtev, ki niso predvidene v tem okviru.“

12 V prilogah II in III k navedeni uredbi so bile natančneje določene predpisane zahteve ter dobri kmetijski in okoljski pogoji iz členov 5 in 6 iste uredbe.

Uredba (ES) št. 1122/2009

13 Člen 71(1) Uredbe Komisije (ES) št. 1122/2009 z dne 30. novembra 2009 o podrobnih pravilih za izvajanje Uredbe št. 73/2009 v zvezi z navzkrižno skladnostjo, modulacijo ter integriranim administrativnim in kontrolnim sistemom v okviru shem neposrednih podpor za kmete, določenih za navedeno uredbo, ter za izvajanje Uredbe št. 1234/2007 v zvezi z navzkrižno skladnostjo v okviru sheme pomoči, določene za sektor vina (UL 2009, L 316, str. 65) je določal:

„Kadar je ugotovljena neskladnost zaradi malomarnosti kmeta, se brez poseganja v člen 77 uporabi znižanje. To znižanje je praviloma 3 % skupnega zneska iz člena 70(8).

Vendar se lahko plačilna agencija na podlagi ocene, ki jo pripravi pristojni kontrolni organ v ocenjevalnem delu poročila o kontroli v skladu s členom 54(1)(c), odloči za znižanje odstotka na 1 % ali njegovo povišanje na 5 % skupnega zneska ali v primerih iz drugega pododstavka člena 54(1)(c) se lahko odloči, da znižanja ne uvede.“

Latvijsko pravo

Uredba št. 295

- 14 Ministru kabineta Noteikumi Nr. 295 par valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides un lauku ainavas uzlabošanai (uredba sveta ministrov št. 295 o pravilih za dodelitev, upravljanje in nadzor nad nacionalnimi pomočmi in pomočmi Evropske unije za razvoj kmetijstva, namenjenih izboljšanju okolja in podeželja) z dne 23. marca 2010 (*Latvijas Vēstnesis*, 2010, št. 50), v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: uredba št. 295), ki je veljala do 28. marca 2015, je v členu 1 določala:

„Ta uredba določa shemo dodelitve, upravljanja in nadzora nad nacionalnimi pomočmi za razvoj podeželja in pomočmi Evropske unije za razvoj podeželja za ukrepe za izboljšanje okolja in podeželja v skladu z Uredbo št. 1698/2005.“

- 15 Člen 38 uredbe št. 295 je določal:

„Kandidat lahko prejme pomoči za kmetijska zemljišča, namenjena pridelkom, upravičenih do pomoči in omenjenih v prilogi 2 te uredbe, ter ki so označena kot pašnik visoke naravne vrednosti, če upošteva naslednje zahteve:

[...]

38.3. Da se površine pašnikov visoke naravne vrednosti vsako leto dejansko namenijo paši in se kosijo, pri čemer se zagotovi določeno število rejnih živali, ki izraženo v številu glav goveda pomeni gostoto rejnih živali med 0,4 in 0,9 glav na hektar, ali da se kosijo vsaj enkrat v obdobju med 1. avgustom in 15. septembrom. Da se pokošena trava pobira in odstrani s polja ali da se zdrobi.“

- 16 Priloga 9, tabela 4.3 (Ohranjanje biotske raznovrstnosti travnikov), točka 3, te uredbe, je določala:

„Če prosilec za pomoči ni pokosil prijavljene površine med 1. avgustom in 15. septembrom, se v tekočem letu za zadevno površino po prvi kršitvi ne izvede plačilo. V primeru ponovljene kršitve se v celoti začasno ustavijo obveznosti in navedeni prosilec povrne službi za podporo podeželju celotni znesek pomoči, ki ga je dotlej prejel za zadevno površino.“

Uredba št. 139

- 17 Ministru kabineta Noteikumi Nr. 139 Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros (uredba št. 139 sveta ministrov o shemi dodelitve nacionalnih pomoči in pomoči Evropske unije za kmetijstvo v okviru shem neposrednih podpor) z dne 12. marca 2013 (*Latvijas Vēstnesis*, 2013, št. 65) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: uredba št. 139), je v členu 1 določala:

„Ta odredba ureja shemo dodelitve nacionalnih pomoči in pomoči Evropske unije za kmetijstvo v okviru shem neposredne podpore v skladu z Uredbo št. 73/2009.“

18 Člen 18 uredbe št. 139 je določal:

„Če kmet za določeno površino hkrati zahteva plačilo pomoči, obravnavane v točki 2.1 te uredbe (enotno plačilo na površino), in pomoči, obravnavane v ukrepu ‚Kmetijsko-okoljske pomoči‘ v skladu z zakonodajo v zvezi z dodelitvijo, upravljanjem in nadzorom nad nacionalnimi pomočmi in pomočmi Evropske unije za razvoj kmetijstva, namenjene izboljšanju okolja in podeželja:

[...]

18.2. ne glede na pogoje, navedene v točki 15.4 te uredbe, če kmet prosi za pomoč v okviru podukrepa ‚Ohranjanje biotske raznovrstnosti travnikov‘ ali podukrepa ‚Vzpostavitev varovalnih pasov‘:

18.2.1. mora vsaj enkrat letno, na travnikih in trajnih pašnikih ter ornih zemljiščih, pokositi in travo bodisi pobrati bodisi jo zdrobiti (v obdobju od 1. avgusta do 15. septembra tekočega koledarskega leta) ali jih dejansko nameniti paši in pokositi.“

19 Člen 19 te uredbe je določal:

„Če kmet ne izpolni katerega od dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev, omenjenih v členih 15 in 18 te odredbe, se zniža znesek pomoči, omenjene v členu 2 te odredbe (razen v točki 2.6) v skladu s členi od 70 do 72 Uredbe št. 1122/2009.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

20 Družba Plaukti je 13. maja 2014 pri službi za podporo podeželju za leto 2014 vložila zahtevek za enotno plačilo na površino in zahtevek za kmetijsko-okoljsko plačilo za pomoč za ohranjanje biotske raznovrstnosti travnikov v zvezi z dvema poljema skupne površine 18,26 ha.

21 Po delnem pregledu na kraju samem, ki ga je 31. julija 2014 opravila služba za podporo podeželju, je zadnjenavedena ugotovila, da sta bili zadevni polji pokošeni pred 1. avgustom 2014, kar je v nasprotju s pogoji za dodelitev pomoči za ohranjanje biotske raznovrstnosti travnikov.

22 Zato je služba za podporo podeželju z odločbo z dne 27. junija 2015 družbi Plaukti za zadevnih 18,26 ha za leto 2014 zavrnila dodelitev te pomoči. Ta služba je družbo Plaukti izključila iz upravičenosti do navedene pomoči v višini 2245,98 EUR in odredila, naj se ta znesek poračuna z vsemi plačili, ki bodo prejeta v prihodnjih treh koledarskih letih. Poleg tega je bilo uporabljeno 1-odstotno znižanje te pomoči zaradi kršitve dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev.

23 Družba Plaukti je to odločbo izpodbijala pri administrativā rajona tiesa (okrožno upravno sodišče, Latvija) in nato pri Administrativā apgabaltiesa (regionalno upravno sodišče, Latvija).

24 Družba Plaukti je po zavrnitvi njene tožbe na prvi stopnji in njene pritožbe vložila kasacijsko pritožbo pri Augstākā tiesa (Senāts) (vrhovno sodišče, Latvija).

25 Predložitveno sodišče meni, da je treba, ker ni sporno, da sta bili zadevni polji pokošeni pred 1. avgustom, v skladu s členom 18(1)(a) Uredbe št. 65/2011 uporabiti nacionalno določbo, v skladu s katero se za tekoče leto iz naslova ustreznih površin ne izplača nobena pomoč za vzdrževanje biotske raznovrstnosti travnikov.

26 Vendar se to sodišče sprašuje o sorazmernosti drugih sankcij, ki jih je naložila služba za podporo podeželju, med drugim, prvič, izključitve tožeče stranke iz postopka v glavni stvari iz upravičenosti do pomoči za ohranjanje biotske raznovrstnosti travnikov, v višini zneska, ki ustreza razliki med površino, prijavljeno v zahtevku za plačilo, in določeno površino, to je obveznost povračila za tri koledarska leta

v skladu s členom 16(5), tretji pododstavek, Uredbe št. 65/2011, in drugič, znižanja za 1 % vseh izplačil pomoči tej tožeči stranki, v skladu s členom 71(1) Uredbe št. 1122/2009 zaradi neizpolnitve zahtev v zvezi z dobrimi kmetijskimi in okoljskimi pogoji, ker v skupini posevkov ni bila ugotovljena nobena sprememba. Navedeno sodišče se med drugim sprašuje, ali je mogoče člen 16(5), tretji pododstavek, Uredbe št. 65/2011 uporabiti tudi takrat, kadar – kot v obravnavanem primeru, v katerem družba Plaukti ni izpolnila zahtev za podelitev pomoči za ohranitev biotske raznovrstnosti na pašnikih – v skupini posevkov ni bila ugotovljena nobena sprememba.

- 27 Predložitveno sodišče se prav tako sprašuje, ali je treba, če se ugotovi, da površina skupine posevkov, prijavljena v zahtevku za plačilo, ne ustreza določeni površini, in sicer obdelani površini, ugotovljeni med pregledom na kraju samem, hkrati naložiti sankcijo iz člena 18(1)(a) Uredbe št. 65/2011 in sankcijo iz člena 16(5), tretji pododstavek, te uredbe. To sodišče v zvezi s tem meni, da bi lahko uporaba dveh sankcij za eno samo kršitev pripeljala do kršitve načela sorazmernosti.
- 28 Predložitveno sodišče tudi dvomi, ali je zahteva, določena v točki 18.2.1 uredbe št. 139, v skladu z zahtevami iz členov 4 in 6 Uredbe št. 73/2009 na področju dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev, v povezavi z zahtevami iz člena 39(3) Uredbe št. 1698/2005, ki se nanašajo na kmetijsko-okoljske zaveze.
- 29 V teh okoliščinah je Augstākā tiesa (Senāts) (vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali je člen 16(5), tretji pododstavek [Uredbe št. 65/2011] mogoče uporabiti v primeru, v katerem prosilec ni izpolnil zahtev v zvezi s košnjo površine, za katero je zaprosil za pomoč za ohranjanje biotske raznovrstnosti na travnikih (zahteva, ki presega minimalne obvezne zahteve, določene v členu 39(3) Uredbe št. 1698/2005), ne da bi bila ugotovljena kakršna koli sprememba v skupini kmetijskih rastlin?
2. Ali je mogoče za isto kršitev hkrati naložiti sankcijo, določeno v členu 16(5), tretji pododstavek, Uredbe št. 65/2011, in sankcijo, določeno v členu 18(1)(a) te uredbe?
3. Ali člena 4 in 6 [Uredbe št. 73/2009] v povezavi s členom 39(3) [Uredbe št. 1698/2005] nasprotujeta nacionalni zakonodaji, ki določa, da lahko ista zahteva pomeni minimalno obvezno zahtevo (obveznost) in hkrati določa obveznosti, ki presegajo minimalne obvezne zahteve (zahteva za plačilo kmetijsko-okoljske pomoči)?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 30 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 16(5), tretji pododstavek, Uredbe št. 65/2011 razlagati tako, da se uporablja, če prosilec za pomoč ni spoštoval kmetijsko-okoljskih shem v zvezi s pogoji košnje, ne da bi bila ugotovljena kakršna koli sprememba zadevne skupine posevkov.
- 31 V zvezi s tem je treba poudariti, da se v skladu s členom 36(a)(iv) Uredbe št. 1698/2005 pomoč iz naslova IV, poglavje I, oddelek 2, os 2, te uredbe, naslovljena „Izboljšanje okolja in podeželja“, nanaša na ukrepe, namenjene trajnostni rabi kmetijskih zemljišč s „kmetijsko-okoljskimi plačili“.

- 32 Poleg tega iz člena 39(1) in (2) navedene uredbe izhaja, da države članice v skladu s svojimi posebnimi potrebami na svojem območju zagotovijo možnost pridobitve podpore iz člena 36(a)(iv) te uredbe. Kmetijsko-okoljska plačila se dodelijo kmetom, ki prostovoljno prevzamejo izpolnjevanje kmetijsko-okoljskih obveznosti.
- 33 Člen 18(1)(a) Uredbe št. 65/2011 določa, da se zaprošena pomoč zmanjša ali zavrne, kadar zlasti v zvezi z ukrepi iz člena 36(a)(iv) Uredbe št. 1698/2005 obveznosti in merila, kot so ustrezni obvezni standardi, druge ustrezne minimalne zahteve iz člena 39(3) te uredbe in zahteve, ki presegajo te standarde in zahteve, niso izpolnjene.
- 34 Iz tega izhaja, da nespoštovanje obveznosti, sprejetih v korist kmetijskega okolja, povzroči zmanjšanje ali zavrnitev kmetijsko-okoljskih plačil.
- 35 Nasprotno pa se člen 16 Uredbe št. 65/2011 nanaša na znižanja in izključitve v zvezi z velikostjo kmetijskih površin. V zvezi s tem je treba opozoriti, da se v skladu s členom 16(2) te uredbe šteje, da so površine, ki jih prijavi upravičenec in za katere prejme isto stopnjo pomoči iz naslova ukrepa v zvezi s površino, del skupine posevkov. V skladu s členom 16(3), drugi pododstavek, navedene uredbe, če površina, ki je prijavljena v zahtevku za plačilo, presega površino, ugotovljeno za zadevno skupino posevkov, se pomoč izračuna na podlagi površine, ugotovljene za navedeno skupino posevkov. Člen 16(5), tretji pododstavek, te uredbe določa, da če je razlika med površino, prijavljeno v zahtevku za plačilo, in površino, ugotovljeno med pregledom na kraju samem, večja od 50 %, je upravičenec ponovno izključen iz prejemanja pomoči v višini zneska, ki ustreza tej razliki.
- 36 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da zaradi prezgodnje košnje eno od meril za dodelitev pomoči za vzdrževanje biotske raznovrstnosti travnikov ni bilo izpolnjeno. Služba za podporo podeželju je zato menila, da pogoji za dodelitev te pomoči niso bili izpolnjeni glede celotne prijavljene površine in da je treba ugotoviti, da je razlika med površino, prijavljeno v zahtevku za plačilo, in površino, ugotovljeno med pregledom na kraju samem, 100 %. Ta služba je tako menila, da prijavljena površina presega določeno površino v višini 100 %, kar po mnenju navedene službe upravičuje izključitev družbe Plaukti iz upravičenosti do zadevne pomoči.
- 37 Kot navaja predložitveno sodišče, je edina kršitev, ki jo je za referenčno obdobje ugotovila služba za podporo podeželju, prezgodnja košnja, ne da bi bila ugotovljena kakršna koli sprememba skupine posevkov. V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da dejstvo, da je družba Plaukti zadevno površino pokosila pred za to predvidenim datumom, še ne pomeni, da je bila prijavljena skupina posevkov spremenjena tako, da je bila zadevna oseba izključena iz prejemanja pomoči na podlagi člena 16(5), tretji pododstavek, Uredbe št. 65/2011.
- 38 Ta razlaga člena 16(5), tretji pododstavek, Uredbe št. 65/2011 je v skladu s ciljem kmetijsko-okoljskih plačil, ki bi morala, kot izhaja iz uvodne izjave 35 Uredbe št. 1698/2005, še naprej imeti vidno vlogo pri podpiranju trajnostnega razvoja podeželskih območij in pri odzivanju na povečano povpraševanje družbe po okoljskih storitvah.
- 39 Glede na vse zgoraj navedeno je treba na prvo postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 16(5), tretji pododstavek, Uredbe št. 65/2011 razlagati tako, da se ta ne uporablja, če prosilec za pomoč ni spoštoval kmetijsko-okoljskih shem v zvezi s pogoji košnje, ne da bi bila ugotovljena kakršna koli sprememba zadevne skupine posevkov.

Drugo vprašanje

- 40 Ob upoštevanju odgovora, ki je bil podan na prvo postavljeno vprašanje, na drugo vprašanje za predhodno odločanje ni treba odgovoriti.

Tretje vprašanje

- 41 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člena 4 in 6 Uredbe št. 73/2009 v povezavi s členom 39(3) Uredbe št. 1698/2005 razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni ureditvi, v skladu s katero lahko ena in ista zahteva hkrati pomeni minimalno zahtevo na področju dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev ter zahtevo, ki presega te minimalne zahteve, in sicer pogoj za dodelitev v zvezi s kmetijskimi okoljskimi plačili.
- 42 Najprej je treba opozoriti, da morajo na podlagi člena 4 Uredbe št. 73/2009 kmetje, ki prejemajo neposredna plačila, spoštovati nekatere predpisane zahteve ravnanja ter dobre kmetijske in okoljske pogoje iz člena 6 te uredbe.
- 43 Ta člen državam članicam nalaga, naj zagotovijo, da se vsa kmetijska zemljišča obdelujejo v skladu z dobrimi kmetijskimi in okoljskimi pogoji. V zvezi s tem morajo države članice določiti minimalne zahteve za dobre kmetijske in okoljske pogoje na podlagi okvira, določenega v Prilogi III k navedeni uredbi, in ne smejo določiti minimalnih zahtev, ki v tem okviru niso določene.
- 44 V skladu s členom 39(3) Uredbe št. 1698/2005 se kmetijsko okoljska plačila nanašajo samo na tiste obveznosti, ki med drugim presegajo ustrezne obvezne standarde, določene na podlagi členov 4 in 5 Uredbe (ES) št. 1782/2003 ter Prilog III in IV k tej uredbi, ki so povzete v členih 4 in 6 Uredbe št. 73/2009 in Prilogah II in III k tej uredbi. Namen člena 39(3) Uredbe št. 1698/2005 je tako zagotoviti, da se zadevna plačila odobrijo le za dejavnosti in prakse, ki ustrezajo strožjim okoljskim ciljem kot so obvezni, kakršne so minimalne zahteve glede dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev.
- 45 Nato je treba opozoriti, da se, kot je razvidno iz predložitvene odločbe, s točko 38.3 uredbe št. 295 med drugim izvajajo zahteve, ki se nanašajo na kmetijsko-okoljska plačila. Ta točka zlasti določa, da lahko kandidat dobi pomoč za travnik visoke naravne vrednosti, če so bili travniki v obdobju od 1. avgusta do 15. septembra pokošeni vsaj enkrat.
- 46 V skladu z navedbami predložitvenega sodišča so pravila glede košnje, določena v latvijskem pravu, hkrati minimalne zahteve in zahteve, ki presegajo minimalne zahteve, v skladu s členoma 4 in 6 Uredbe št. 73/2009.
- 47 Vendar, po eni strani morajo kmetijsko-okoljske obveznosti, sprejete na podlagi člena 39 Uredbe št. 1698/2005, presegati minimalne zahteve na področju dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev, ki so opisane v členih 4 in 6 Uredbe št. 73/2009. Po drugi strani, kot je bilo opozorjeno v točki 43 te sodbe, države članice ne smejo določiti minimalnih zahtev, ki niso določene v okviru Priloge III k zadnjenavedeni uredbi.
- 48 Tako se je treba za presojo izpolnjevanja minimalnih zahtev na področju dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev iz členov 4 in 6 Uredbe št. 73/2009 prepričati, da so bile te veljavno opredeljene na podlagi okvira, določenega v Prilogi III k tej uredbi. Če je tako, lahko nespoštovanje take zahteve privede do znižanj na podlagi člena 71(1) Uredbe št. 1122/2009.
- 49 Glede na vse zgoraj navedeno je treba na tretje postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člena 4 in 6 Uredbe št. 73/2009 v povezavi s členom 39(3) Uredbe št. 1698/2005 razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni ureditvi, v skladu s katero lahko ena in ista zahteva hkrati pomeni minimalno zahtevo na področju dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev ter zahtevo, ki presega te minimalne zahteve, in sicer pogoj za dodelitev v zvezi s kmetijskimi okoljskimi plačili.

Stroški

50 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

1. Člen 16(5), tretji pododstavek, Uredbe Komisije (EU) št. 65/2011 z dne 27. januarja 2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 glede izvajanja kontrolnih postopkov in navzkrižne skladnosti v zvezi z ukrepi podpore za razvoj podeželja je treba razlagati tako, da se ta ne uporablja v primeru, v katerem prosilec ni spoštoval kmetijsko-okoljskih shem v zvezi s pogoji košnje, ne da bi bila ugotovljena kakršna koli sprememba zadevne skupine posevkov.
2. Člena 4 in 6 Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 z dne 19. januarja 2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete, spremembi uredb (ES) št. 1290/2005, (ES) št. 247/2006, (ES) št. 378/2007 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1782/2003, v povezavi s členom 39(3) Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) je treba razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni ureditvi, v skladu s katero lahko ena in ista zahteva hkrati pomeni minimalno zahtevo na področju dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev ter zahtevo, ki presega te minimalne zahteve, in sicer pogoj za dodelitev v zvezi s kmetijskimi okoljskimi plačili.

Podpisi